

PERIÓDICH INDEPENDENT

de Literatura, Art, Noticias y Anuncis

Destinat principalment à fomentar lo progrés
é interessos de'l Teatro de Catalunya

Preus de subscripció

En Barcelona. . . 1'00 ptas. trimestre
Resto Catalunya. 1'50 » »
Resto d'Espanya 2'00 » »
Estranger. . . 15'00 » l'any.

DIRECCIÓ

Viladomat, 164, 4.^{rt}, 1.ra

ADMINISTRACIÓ

Tallers, núm. 45, 1.er

Preus de cada número

Número corrent. 10 centims
Id. abassat. 15 id.
Sucursal pera cartas y avisos:
en l'Arxiu líric-dramàtic de don
J. Gelabert, Unió, 5, 3.er, 2.na.

UN ACTE DE CATALANISME

Som defensors constants de la idea regionalista catalana dintre la unitat de la patria espanyola, y aqueixa consideració 'ns impulsa á parlar d'aquells actes que tendeixen á lograr semblant objecte primordial.

Conseqüents en això, dedicarem ara quatre mots á un acte de ver catalanisme, que, en mitj de la mes gran senzillesa, va realitzar-se diumenge passat en la població de S. Just Desvern.

Tè importància, perquè n'hi dona, y molta, la personalitat de D. Joseph M.ª Rius y Badia, digníssim Alcalde constitucional de aquesta ciutat.

Lo Sr. Rius y Badia va anar diumenge ab sa família á l'indicat poble, y la societat coral *La Lira*, en proba de simpatia va obsequiarlo cantant composicions de Clavé, entre ellas *Gloria á España!*

Després lo Sr. Rius y Badia, corresponent á l'obsequi que van tributarli aquells honrats fills de l'treball, va convidarlos á un refresch y va dirigirlos la paraula, recomanantlos que fossin sempre bons catalans estimant molt á Catalunya y sense deixar d'estimar igualment á tot Espanya.

Aixís haurien de pensar tots los catalanistas, no duptant que la sort de nostra regió ha de anar sempre unida ab la de las altrás regions espanyolas, y que totas plegadas las que suspirem per la autonomia verdadera, avensarem mes per aqueix camí, que si 'ns mostrem egoístas y dominats sols per l'amor á la comarca respectiva.

Felicitem á l'Alcalde Constitucional d'aquesta ciutat D. Joseph María Rius y Badia, per naver aprofitat eixa ocasió de manifestar que Barcelona té en ell una Autoritat de veritables ideas catalanas, may renyidas ab lo mes arrelat espanyolisme.

JOAN PERELLÓ Y ORTEGA.

PENSEMHI Y PARLEMNE

II Y ÚLTIM

La unió fa la forsa, diu un aforisme català.

Aixó és una gran veritat.

Que 'ns valgüi, donchs, en lo cas present.

En aquest assumpto de la gramática catalana que convé tenir.

Y que en lò referent á aqueix punt la unió pòt fer-se, és cosa clara.

Hi ha elements per' realitzarla.

Prou salta á la vista.

Elements bons.

En primer lloch, escriptors desitjosos de contribuir á portar á cap una aspiració tan agradable y útil.

En segon, personas disposadas á otorgar premi áls que conseguixin la victoria.

Després, sabís que s'han ocupat de la qüestió, examinant los treballs d'aquells escriptors.

Y per fi, no falta qui se sent animat per' procurar vèncer los obstacles, fins á obtenir lò que ha de sèr conseqüència lògica y profitosa en general per' tothom, una vegada hi hagi llibre acceptat.

Obtingut així 'l llibre; això es, per medi d'una unió de forsas convergents á un desitj comú, revestirà mes importància que conseguintlo no mes per l'esfors de una sola inteligencia.

Posem d'aixó un exemple.

Quatre aspirants hi ha hagut en los Jochs florals d'enguany, disputantse 'l premi que s'concedia á la millor gramática catalana que s'presentés.

Las quatre obras remesas no són iguals.

Segons lo criteri de'l Consistori y de una Comissió (que no s'ha dit qui la formaba), una d'aquellas era superior á las altrás.

En proba d' aixó, 'ls jutjes gramaticals—anomenemlos aixis— van fer menció honorífica de la que duya per lema: *Pensemhi y parlemne*.

¿Conseguirà alguna ventatja l' autor de l' obra distingida ab semblant menció?

¿Podrá encoratjar-se gens ni mica, qu' és lo que 's pretén en opinió de'l Consistori?

¿No se 'l posará en confusió capás de ferli caurer las alas de'l cor, en lloch de animarlo á correjir las faltas que continga la gramática de que és autor?

Si no se li indica ahont són los defectes, ¿cóms los esmenará?

No esmenantlos, ¿tornará á presentar lo mateix llibre á nou certamen?

O en altres termes: ¿tindrà coratje per' ferho?

Lo natural és que no 'n tinga.

Es mes: potser no'n tindrà tampoch ni per tornarli á presentar fenthi correccions.

Perque, ignorant ahont s' han vist las faltas, no sabrá que retocar.

Tindrà pòr tal vegada de esmenar lò qu' han trobat bo y de deixarhi lò que s' ha conceptuat dolent.

Resultat: que l' encoratjament no hi és.

Y 'ls altres tres autors, ¿tornarán á probar fortuna si s' ofereix novament lo premi?

Si aixis ho fessin, partint de'l supost de que 'ls seus treballs no están be ni per obtenir una menció honorífica, en cas de que un altre Jurat ne premiés algún no tindríam pas gramática bona com s' ha de desitjar.

La conseqüència que 's deduïeix, és que per aquet camí no 's va á'l lloch ahont s' ha d' arribar per' obtenir bons resultats.

Donchs, ¿cóms poder arribarhi?

Per la unió.

Fassi's la unió.

¿Cóm?

Anem á dirho.

Dónquínse á conéixer 'ls autors de 'ls treballs; comuniquínse 'ls seus distints modos de pensar; discuteixin baix sos respectius punts de vista; escoltin las observacions que l'examen de sas obras hagi sugerit á'ls que las han trobat defectuosas; busquin los parers d'altra's personas intel·ligents en la materia; formin un treball definitiu com resultat de las novas ideas que 'ls inspirin las discussions á que tot lò que diem donará lloch, y aixis surtirá la gramática que tenim dret de desitjar.

Unéixinse, si, que la unió és la forsa.

Considerin que la gramática aixi obtinguda podrà ser una toya de flayrosas flors, escullidas per má experta entre las de diferents jardins ahont se cultivan las de la intel·ligencia.

Pero ¿cóms portar á la práctica aqueixa unió?

¿Qui la procurarà? 's dirá tal vegada.

Si la idea s' accepta, no faltarà qui intenti realitzarla.

Quant altre no, ho farem nosaltres.

Aquí comensará la missió nostra.

Per consegüent, ja ho saben los autors aludits y tothom que vulga coadyuvar á obra tan utilíssima.

Lo TEATRO CATALA ofereix son concurs per obrir pás, y 's mostrará persistent en sa taleya.

A'ls autors toca ara decidir-se.

Si s'admet ab franquesa l' oferiment nostre, quelcom de profit pòt fer-se.

Mes de lò que s' alcanzi en los Jochs florals.

La toya de flors que totas tingan aroma de la te-

rra per' donar ayre pur de catalanisme á quants la oloren, ó sia la flayrosa gramática que 's distingeixi entre las fins ara conegudas y que per tal distinció 's cregui digna de que sas olors perfumin un día las escolas de nostras ciutats, vilas y pobles, mantenint en ellas un ambient exhuberant d' amor á la patria catalana, ha de ser escullida pe'ls mes decidits partidaris de'l cultiu de nostra llengua.

Tots poden tenir la gloria de ferla.

Los uns semblant las llevors, que són las ideas: los altres triant las flors mes adequadas, ó aplegant los pensaments millors: qui 'sent causa de que 's combinin ab acert per' que la toya resulti hermosa y ben feta: y per últim, qui ab son valios donatiu, permeti que las flors s' escampin ab profusió; mes ben dit, que 's reproduïixin bon número de toyas; això es, parlant mes propiament encara, que se 'n puguin fer mólts exemplars, los quals servirán mes tart per arrelar definitivament en nostra terra 'l cultiu de la mes bella planta de'l jardí de'l catalanisme.

Pensemhi y parlemne de qüestió tan simpática y útil per' la causa catalana.

Fassin la gramática, ó cooperin quants puguin á aquet bonich treball de confeccionarla; y un cop llista, no solsament se podrà obtenir lo premi de'l Excelentíssim é Il·lrm. Sr. Bisbe de Vich, sino que— ¡n'estem persuadits! — entusiasta com és aquest gran Prelat de lò que afecta á la sort de Catalunya, d' ell podrà lograse mes que 'l premi, puig no se sabrá mostrar dessidós en punt tan interessant, si's penetra de que sa mediació ha de ajudar á que se estableixi oficialment en nostras comarcas la ensenyansa de la llengua catalana.

Pensemhi y parlemne; pero no 'n parlem mes; á lò menos per ara, sols pera 'l públich.

Parlemne en particular, que així se farà feyna.

Y un cop s' obrin ufanasas las poncellas de'l jardí de nostra parla benvolguda; un cop formada la toya que contindrà pensaments y 'l modo de expressarlos ab bellesa, presentemla á qui podrà fer que 's mostri ab totes sas galas per' ensenyansa de nostres fills.

Allavoras aquets, ja en la escola apendrán de sèr catalans.

Allavoras se tocarán bons resultats de 'l modern renaixement de la literatura, que haurá estat precursor de 'l renaixement de la patria.

P. DE R.

Romea.—*Un bon partit*, comedia en un acte y en vers, original de D. J. BLANCH y ROMANÍ.—*La majordona*, comedia en un acte y en prosa, original de D. FRANCISCO XAVIER GODO.—*Home á l' aygua*,

comedia en un acte, escrita en prosa per D. PERE REIG y FIOL.

La primera de las obretas estrenadas últimament, ó siga *Un bon partit*, resulta sèr una de tantas produccions que compleixen lò que l'autor de las mateix deu proposarse, fer riure.

L'argument ès portat ab molta sencillès y 'ls personatges no deixan que desitjar: això, acompanyat de una bonica versificació, fèn que l'autor Sr. Blanch y Romani fòs cridat á 'l palco escènich.

—Lo Sr. Godó á l'escriurer *La majordona*, sols devía pensar ab los efectes teatrals, y descuidá l'argument y hasta 'ls personatges que intervenen en la acció.

No trobem de prou realitat que un rector visqui y mantingui á pan y cuchillo, en la mateixa rectoria, á un sèa nebot conegut per tothom de 'l poble per un tronera y gran republicà.

Aixís també debem reprobar que 'l mateix clerge tinga per majordona á una noya tan viva y jove, y no sápigua véurer, ó á 'l menos pensars'ho, que ella ab lo nebot d'ell s'entenén (com diu un personatge de la obra.)

Mòltas són las cosetas que s'hi troban en l'última producció de l'autor de *Lo Cor y l'ànima*.

A'l final de la representació, 'l públich demaná á 'l Sr. Godó, y aquet surtí á rèbrer los aplausos que li tributaren.

Los Srs. Goula, Pinós, Capdevila y la Sra. Galí, encarregats de 'l desempenyo, cumpliren molt bé.

—*Home á l'aygua* ès un passatèmp, sense previsions per part de son autor, qui lográ que la concurrencia estès ab atenció durant la representació de la mateixa.

Gracias á 'l Sr. Goula y á la Sra. Clemente, la obreta va ser aplaudida, y l'autor tingué la mateixa sort que 'ls de las dos comedias avans mencionadas. —Jo.

JO MATEIX

Lema: ¡Rapé!

Potser d'inmodest pequi;—pero vull y desitjo las mevas excelencias—cantarne jo mateix; que aquell que necessita—parents que gens l'alabin cap mena d'importancia—ne logra ni adquireix.

Jo tinch lo privilegi—de poguer penetrarne, sens may trobarhi obstacles,—en los forats nassals, y, com los gats que hi veuhén—á las foscas, recorro llurs artísticas cambras—ab ayres triomfals.

Un cop dins, aclareixo—las potencias a'l sabí, que consells y ensenyansas—dóna á la humanitat; y exercintne de metje—promptement alivio á tot aquell que 's troba—mes ó menys constipat.

Si ma tafanería—queda ben demostrada, també vull jo que consti—que no sòch pas gens mut, y aixís doncas ne ballo—de Garín la sardana y produhint pessigollas—engendro l'estornut.

¡L'estornut! mon llenguatge,—poétich, dòls y enérgich, que á l'ensemps que cautiva—ferse resoeectar sap; per lò qual ne resulta,—quant ma veu surt de 'ls nassos, que goig y plaher causo—y ajupir faig lo cap.

Sò honrat en tots mos actes,—mal que m'estiga 'l dirho; sò lò qu'avuy en dia—se 'n diu bon ciutadà; y això explica que vulgan—ab ma amistat honrarse desde 'l plebeu a'l noble,—de 'l bisbe á l'escolá.

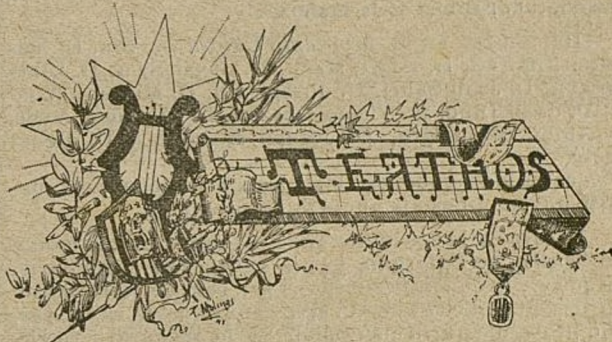
Dasinteressat sempre,—tot lò que tinch jo dono, pus generós y pròdich—y molt més rich que 'l grill, á tots aquells que 'm miran—embabiecats batejo ab un atxim de 'l modo—mes fácil y senzill.

Solsament ara 'm falta,—pèra colmo de ditxa y mas indiscutibles—glorias eternisar, que mos bons partidaris—un monument m'aixequin tan elevat, que puga...—de peus a'l cel tocar.

Lo Rapé.

P. P.

JOSEPH MARTRUS.

Eldorado.—Avay 'ns tóca donar compte de tres beneficis que anaban encabessats ab los noms de Segura (Paca), Rossell y Segura (Concha.)

La primera 'ns féu una *Man'zelle Nitouche* com no ès molt corrent véurerla fer per artista espanyola.

Los *complets* de 'l segon acte, cantats ab intenció y finura, arrencaren estrepitosos aplausos de tot lo públich.

Los regalos de sos admiradors foren mòlts y valerosos.

—Lo popular Rossell trobá en lo sèu la manifestació de las justas simpatías ab que conta, veyent éra petit lo teatro pèra 'l públich que acudí á tributarli 'ls aplausos de que 's fa mereixedor per sa inteligencia y laboriositat.

Los regalos foren mòlts y alguns d'ells de primors gust artistich.

—Dimecres passat doná 'l sèu la simpática artista D.ª Concepció Segura.

A'l final de la inspirada romansa de *Los tres claveles*, de 'l Sr. Cotó, romansa que cantá ab gust y sentiment omplint d'elegancia las sentidas frases musicals que 'l aplaudit compositor catalá posá en sa obra, fou estrepitosament aplaudida, féntseli entrega d'elegants regalos, alguns de fantasia.

Circo Equestre.—La novetat de 'l dia y un de 'ls números mes importants de 'l programa, ès la aparició de Mr. Hurgini, un equilibrista que ab sos treballs y jochs malabars, ès de lo millor que s'ha vist. No en va la empresa l'anuncia com una notabilitat, puig que de tal pòt calificarse.

Tambè per donar varietat, s'ha posat una pantomima que, encara que de pochs incidents cómichs, compleix lo sèu objecte.

Teatro Principal. (*Gracia*)—Lo passat diumenge lèu son despido y benefici la simpática Srta. Pilar Arcas (*Serpentina espanyola*), essent la funció escullida, la popular sarsuela *El Rey que rabió*, diri-

gida pé 'ls Srs. Carrasco y Aynaud, la que surti ben ajustada, prenenthi part las Sras. Alcayna y Pinós, y 'ls Srs. Carrasco, Aynaud, Casas, Pardina, Ortiz y altres.

La beneficiada siguè molt aplaudida en sos fantastics y originals balls.—R. M.

Ha sigut nombrat Andador en propietat de la associació *El Amparo Moderno*, D. Jaume Martí y Llinás, que era cobrador interi de la mateixa.

—Han entrat en lo *Montepio Catalá* 'ls Srs. D. Mariano Almirall, D. Isidro Martí, D. Sever Sala, D. Lluís Botang, D. Joan Sauri, D. Joseph Gil, D. Mariano Costa, D. Joan Diné, D. Vicens Garzón, D. Amadeo Ayné, D. Antón Serrallera, D. Joseph Boronat y D. Benet Barba.

Aqueixa germandat establirà próximament algunas delegacions en diferents punts de la provincia.

—Encara no fa dos mesos que s'ha constituït lo monte pío *Centro de Cataluña*, y ja s'poden fer comentaris, perque s'hi veuen pretensions per part de la Direcció. No 'ns cab dupte de que allí succeïxen coses estranyas, y ho proba una carta que, segons se 'ns assegura, 'l Secretari D. Santiago Domingo ha dirigit a'l Director.

Sembla qu' aquet bon senyor tot ho trepitja y juga ab los carrechs com si 'l montepio fos país conquistat.

Cregui'ns: atengui las reclamacions justas, y avans de obrar a son capritxo, convoqui Junta General: de lo contrari, podría surtirli un grà a'l nás, que tal vegada seria la desgracia de la germandat y li costaria molt de curar.

Si persisteix en las sevas pretensions, que algú califica de ridículas, las posarem de manifest, á fi de que la autoritat veji si val la pena de péndrer cartas en l' assumpto.

Quant Dèu vól de tot vent plou

Acabament (1).

—Germans,—digué—alseu 'ls cors; desconfiadas ovelles, gireu los ulls y prosterneuvos rendits á 'ls peus de la que és Mare de gracia y Arch sant de pau. Avuy com sempre, he acudit á la Reyna de 'ls Angels, á Aquella qu' és font d' esperansa y estel de llum, y si 'l cor no me enganya y ressurt certa la inspiració que en mon pit sento, puch assegurarvos que l' aixut acabarà dintre poch.

La dificultat se reduheix solsament, en que tots nosaltres nos posem d' acort per' demanar ab vèra fé á Dèu nostre Senyor l' aygua desitjada y designar l' hora en que la pluja tinga que caurer á borts y barrals sobre la ressecada terra. Creyeume, germans incréduls; may se dèu desconfiar de La qu' és bondat pura y Mare de misericordia, ni rendirse l' ànima cristiana á las primeras emboscadas de 'l malélich enemich, ni menys desertar de las filas de la fé per' aumentar las hosts de 'l mal esperit. Eleveu vostres ànimas pecadoras, y arrepenitits á 'ls peus de la Verge santa, dieu tots á una per' quant demanar debem la pluja.

—Per avuy, per avuy,—exclamá'l concurs ab ansia de assedegat.

—Poch á poch—advertí mossen Angel.—Aixó dèu ésser á gust de los mes possibies y si pòt sèr de tot lo poble, y veig ab sentiment de la meua ànima, que la iglesia resta miy buyda. Aneu, donchs, en nom de Dèu y á casa espero la vostra determinació.—

Los feligresos surtiren de 'l temple, y á poch rato tots

los de 'l poble eran á la rectoria, solicitant que demanés la pluja per' l' endemà, que era un dimars.

Ja la cosa estaba resolta, quant entra un traginer y entre prechs y bonas paraulas, comensa:

—¡Ay, senyor Rector! per Dèu, detingui'm la pluja un dia solsament! Miri; tinch los matxos carregats, y si se 'm mulla la ensacada d' ordi, ab la que confio guanyar algún dinerò, perdo tota ma pobresa. M' arruinan si plou demà. Un dia no és cap dia, Mare de Dèu, y no conto que li vinga de aquí á l' aixut.

—Be, donchs, deixemho per dimecres, si us apar.

—Si, be;—deixemho per dimecres, molts de mala gana esclamaren.—

Comparegué 'l senyor Batlle en aquell bell punt y observá a'l senyor Rector.

—Tindrem que deixar l' aygua pe'l dijous, perque 'l senyor Governador envia á buscar á l' Ajuntament per' rebaixarli una part de contribució, y ja vèu vosté mateix que si en aquell punt plovia, seria molt capàs de desdir-se de feros frants de las terras y podría costarnos un pá de la post.

—Res; ¡alabat sia Dèu! Deixemho pe'l dijous.

—Aixó si que no pòt sèr, senyor Rector—prorrumpiren una pila de gent.—¡Dijous! ¿No sab, sant varó, qu' és lo dia de mercat y l' únich que guanyem algún diner per' passar la setmana? Deixiho per divendres, que no tenim res que fer.

—¡Com que nó! ¿Qui vos ho ha dit?—exclamaren las donas.—Tenim bugada; y si plou no aixugarem, y bona nit y bona hora. ¡Ara véu! ¿Com ho faríam?

—¡Y bé, bugada...!—deyan los homes.

—¡Y be, bugada! ¿Com ho dieu, fillets! Si no tornem la roba 'l dissapte, no cobrarem lo rentar, y avuy ja no 's fia, y jo tinch quatre bocas que 'm assolan.

—Y jo tinch l' home malalt.

—Y jo tinch...

—Y jo...

—¡Bé, prou!—exclamá mossen Angel, posant en pau aquell aixam de bugaderas.—Plourá 'l dissapte.

—¡Dissapte! Aixó si que nó, senyor Rector! Dissapte no ho fassi—advertí 'l Doctor.—Tinch tres consultas fora de terme, y si plou, ¿com vól vosté que 'm posi en camí? Ja vèu que la salut de 'l próxim me reclama. Sab després que pateixo de reuma, y una mullena en aquest temps me pòt tirar á 'l sot y deixarlos sense metje. ¿Y com ho farían los pobres malalts?

—¡Vaja, donchs, que ploqui 'l diumenge.

—¡Diumenge nó! diumenge nó!—exclamá á coro la jovenalla.—Es l' únich dia que fem festa; tenim la gralla llogada y fem ballas á plassa.—Senyor Rector, que diumenge no ploqui, no, no,—exclamaren las fadrinas.

—Be, donchs, guardemho pe'l dilluns.

—Es clar, pe'l dilluns; sortí 'l sabatè. ¡Lo dilluns! Tot hom busca sa conveniencia, y 'l dilluns que un hom reposa y pot anar á escampar la boyra; perque vè be á uns quants, ¡pluja! y que 's pengi 'l sabatè. ¡Es clá! com que un hom és pobre... ¡pluja! com que un hom es tot sol... ¡pluja! Com que un...

—Bé, sant cristia; calleu. Ho deixarem per un altre dia. Sia dimars...

—¡Dimars nó! dimars...

—¡Prou! exclamá mossen Angel. Aneusen en nom de Dèu, y cuydado que senti á ningú queixarse per l' aixut. ¡Ahont se 's vist una cosa semblant! Teniu l' remey en las vostras mans, com sól dirse, y pe 'l malehit egoisme particular, consentiu 'l mal general. ¿Com voleu que ploqui si en tant que 'ls uns pregan á Dèu nostre Senyor, perque vinga la pluja, altres aisan oracions per' que seguesqui l' aixut? Aneu en nom de Dèu. Fassi cada hu lo que mes li convinga y plourá quant Dèu voldrá.—

Avergonyit surti 'l poble de la Rectoria; y pensant sobre aquella lliçó, acudí de nou y ab mes fervor que may á primer toch de la campana quant lo cridaba á pregarías; y com que Dèu no nega may los seus favors quant se li demanan ab vèra fé cristiana, envia la pluja desitjada y calmá l' aixut, tornant la perduda verdor á la terra y l' alegría á tots los cors. No per aixó sens que quedés algún descontent, encara que no fós altre que 'n *Banyeta* per' fer cert aquell ditxo de que may plou que sia á gust de tothom.

Y acabat amen Jesús.

A la porta n' hi ha un fus.

EDUARD VIDAL VALENCIANO.

(1) Veji s lo número anterior.

Mataró 21 de Maig.

Diuenje á la tarde en lo teatro Euterpe, la companyia de sarsuela de 'l Sr. Valldeperas representá *Doña Juanita* á la baratura de ral; pero no valia pas mes. ¡Llástima que fes una *Juanita* de aquella manera! No obstant, la Srta. Fernández y l' artista que feu l' *Alcalde*, alcançarem molts aplausos. A la nit se representá *Los comediantes de antaño*, que aná bastant be per part de tots. La concurrencia siguié poca.

En cambi, á la tarde tingueren un plé d' alló á vessar y á 'ls que 'ls tocá cadira de la primera fila de 'ls costats no vejeren res de la funció. ¿Qué fan los acomodadors? Res, miran la funció.—E. R.

Vilanova y Geltrú 21 de Maig.

Gran espectacle hi hagut aquesta semana a'l Tivoli, ab la nova companyia de ópera.

A la tarde, ab molta concurrencia 's representá *La Africana*, que per part de las tiples Srtas. Tarsi y Zagri agradá molt: estaban admirablement, la primera en lo paper de *Selika* y en la *Inés* l' altra, y foren aplaudidas unánimement. Lo Sr. Gasparini (*Vasco de Gama*) en algú punt estaba insegur. No obstant en lo duo foren aplaudits ab entusiasme, com també ho fou 'l Sr. Romeu: 'l coro perfectament.

A la nit, ab un plé 's posá en escena la ópera *Ernani*, desemponyant la part de *Elvira* la Srta Zagri, lo tenor Sr. Bugatto la de *Ernani*, y 'l Sr. Romeu la de *Carlos V.*

Molt ben rebut tóu lo Sr. Bugatto, 'sent estrepitosament aplaudit: la Srta. Zagri estigué acertada. En lo primer acte ja foren grans los aplausos: lo concertant de l' acte tercer fou cantat ab molta seguretat, logrant una ovació. Lo teatro s' ensorraba de tants aplausos á 'ls cantants y á 'l director de orquesta Sr. Sanmartí, que se 'ls meresqué.

Molt satisfeta surti la concurrencia de haver presenciât espectacle que pocas vegadas tenim ocasió de véure 'l.

Per' dijous está anunciât l' estreno de la ópera *Carmen*.—LO CORRESPONSAL.

Sabadell 21 de Maig.

La companyia dramática Valero que treballaba en lo teatro Principal, ha acabat sos compromisos. Durant sa estancia en aquesta ciutat, 'ns ha dat á conéixer las obras dramáticas de 'l repertori mes modern. Per aixó tant sols li podem estar agrahts los sabadellenchs, y n' hi estem de vritat; pero constantment presentaba las obras sens estudi y ab escassos ensaigs.

Aquesta falta d' estudi fou causa de que 'l públich se abstingués d' anar á dit teatro. En las dos funcions de despedida, á pesar de celebrarse las festas de 'l Aplech; y de que tots los teatros públics y particulars 's vejeren plens; en lo Principal, va haverhi sols mitjas entradas.

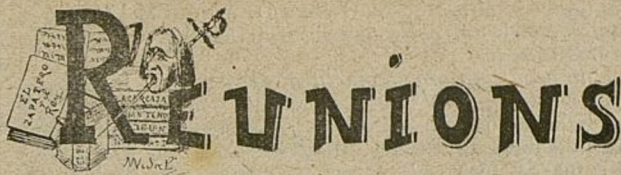
Déu fassi que en atrás poblacions tinga millor sort, que sens dupte trobará si 's dedica mes a'l estudi ja que lo gloria la porta 'l seu bon nom.

La companyia d' ópera que actuá en Euterpe diuenje passat, posá en escena *Il Trovatore*. La circunstancia de que 'l tenor Joseph Puig Escursell, és fill d' aquesta ciutat, fou causa de que 'l teatro 's vegés plé de gom á gom. Tant dit tenor, com los demés artistas varen recullir aplausos en abundancia, surtint del teatro 'l públich moltíssim satisfet.

Per' dijous está anunciada l' ópera *La Favorita*, y per diuenje *Il Puritani*.

En dit teatro ha d' actuar durant tres mesos la companyia de 'l teatro Romea d' eixa, donant quatre funcions á lo menos, cada semana.

La empresa corre a càrrech de l' intelligent cafeter, don Ratel Cruz.—PLACIT.

CÍRCUL DE LA DRETA DE L' ENSANXE. — Lo passat dissapte, á benefici de 'l soci barítono D. Antón Tenas se doná una representació de la sarsuela *Marina*, que deixá un xich que desitjar, ab tot y distingirse 'l senyor Forment y la tiple Sra. Colomé.

També 's representá y va distreure a la numerosa concurrencia, la sarsuela en un acte *Moniato calent*, composició de 'l pianista senyor Fuster.

CASSINO ARTESÁ (*Gracia*).—Lo director de la seció dramática D. Joan Jané vá distingirse molt diuenje en lo drama *La Aldea de S. Lorenzo*, representant ab gran conciencia 'l difícil paper de *Cabo Simón*. Las senyoras Bolea, Esplugas y Amigó, y 'ls Srs. Galindo, Francolí, Usé y Labré, van lluhirse igualment.

No sé 'l nom de la nena que va treballar en lo prólech, y ho sento, perque ab gust l' estamparia per' tributarli un aplauso, que be se 'l mereix.

La concurrencia á l' espectacle era molta y distingida.

Sembla que projectan representar varias obras catalanas. He sentit parlar de *Lo ferrer de tall Maria Rosa* y *La mitja taronja*.

Aixó es bó.—M.

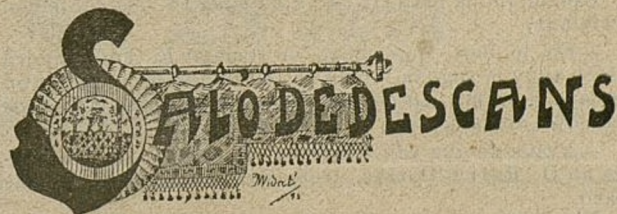
LA BANYA. (*Gracia*).—Ab lo drama en tres actes *La Fornarina*, va donar funció que se 'ns digué fou l' ultima de la temporada, aquesta distinguida societat. La execució va sèr acertada, essent son conjunt digne de aplauso. Hi estigué molt bé 'l Sr. Ginesta, junt ab los senyors Oliva, Mir, Bordas, Cervelló y Bó. La Sra. Rodríguez, discreta en tota la obra. Per pessa *Pintura fi de sigle* que agradá.

CÍRCUL DE PROPIETARIS. (*Gracia*).—Diuenje s' representá 'l drama *Los soldados de plomo*, desempenyat ab acert per la Sra. Verdier, Srta. Romeu y Srs. Balmanyá, Montaner y Jané. Per fi de festa la comedia *La Espurna*, en la que s' distingí la Srta. Romeu. La Sra. Verdier, y lo Srs. Vila y Jané, be.—R. M.

CÍRCUL ARAGONÉS.—Diuenje 's posá en escena la magnífica producció *El Gran Galeoto*.

Estigueren á bona altura la Sra. Candelaresi y 'ls senyors Cases y Fernández obtenint unanims, aplausos en los personatjes de *Teodora*, *Ernesto* y *Julian*. Lo senyor Sadurní estaba insegur de seu paper.

En quant á 'l Sr. Cases (*Ernesto*), sols hem de dirli que continuhi aixís y arribará á ser artista.—U. E. C.

—Avuy donem per folletí las planas 7, 8, 9 y 10 de la comedieta catalana *Ella*.

—La «Tertulia Literaria de Blanes» ha publicat la Convocatoria pe'l primer Certamen literari que celebrará en la vinent festa major, 26 de 'l prop-vinent Juliol, diada de Santa Agna. Se concedirán los premis següents:

Flor natural, ofrena de la «Tertulia Literaria», á la mellor composició de tema lliure. Lo qui obtinga aquet premi deurá ferne present á la dama de sa elecció; la qual, proclamada Reyna de la festa, entregará 'ls demés premis.

Un objecte d' art, donatiu de 'l Reverent Rector de aquella Parroquia, Mossén Ramón Vall-llobera, a'ls millors goigs que 's presentin en llahor de 'ls gloriosos Sants Màrtirs, fills de Blanes, Bonós y Maximia.

Un objecte d' art, ofert pe 'l Magnífich Ajuntament, á l' autor de 'l mes inspirat romans, ó be á la mellor oda que fassi relació á la historia de la vila.

Un objecte d'art, ofrena de 'l Il·lustríssim Canonge Penitencier de la Seu de Girona D. Antoni M.ª Oms a la mellor poesia religiosa que s'inspiri en fets o tradicions de nostra terra.

Una escullida obra científica, dádiva de 'l Il·lustre senyor D. Augusto M.ª de Borrás Jalpí y de Mercader, a la mellor relació en prosa o vers, que descriu la romeria que 'ls pobles de Blanes, Malgrat, Tordera, Palafolls y sa comarca, feren a 'l santuari de Ntra. Sra. de 'l Vilar, en Setembre de 1886.

Un objecte artístich, regalo de D. Tomás Balvey Bas, a 'l mellor treball en prosa, que desenvolli 'l tema: *Lo cant y las asociaciones corals, consideradas com a medi de millorar física y moralment a l'individu*.

Una ploma de plata sobredaurada, regalo de la Redacció de *El Distrito Farnense*, a la mes correcta y típica poesia de 'l gènere festiu o humorístich.

Un objecte d'art, donatiu de 'l «Primer Cassino de Blanes», a 'l autor que ab mes naturalitat y gracia escriu un quadro de costums llewantinas. En igualtat de circumstancies, será preferit lo qui tinga mes color local.

Una ploma de plata, de la societat *Circulo de la Amistad Blandense*, a 'l qui ab mes senzillesa y exactitut presenti, escrita en prosa o vers, una escena de la vida marinera de la costa.

Una capritxosa agulla de corbata, regalo de *La Costa de Llevant*, a la mes completa biografia de 'l inolvidable patrici y erudit geógraf en Jaume Ferrer de Blanes; ab lo ben entés, que será preferida la que porti nous datos relatius a sos antecessors, cor y també a 'l lloch y circumstancies de la seva mort.

Una obra modelada exprofès, donació de 'l escultor blanench D. Toribi Sala, de 'l qui ab mes inspiració y bona sombra, ridiculisi alguna de las costums forasteras trasplantadas a nostra terra.

Un busto escultórich en terra cuyta, present de don Joseph Berga fill, a 'l mes acabat treball humorístich en prosa.

Una artística cigarrera ab música, dádiva de don Joseph Roch Ametller, a la mes correcta poesia amorosa, escrita en quintillas y dedicada a una Victorina. Será preferida la de caràcter sério.

Forman lo Jurat calificador: President, D. Joaquim Riera y Bertrán; Vocals, D. Joseph Cortils Vieta, don Manel Bellido Mascias y D. Jaume Brunet Roig; Secretari, D. Joaquim Ruyra Oms.

Totas las composicions deurán ser inéditas y enviadas en plech clos, com és costum, a la Redacció Blancha de *La Costa de Llevant* Arrabal, 26, avans de 'l dia 15 de 'l prop·vinent Juliol.

—Lo distingit mestre D. Delfi Armengol ha conseguit de D. Francisco Bonet, representant de la casa Zonzogno, de Milán, lo permís pera representar en diferents teatros de Catalunya la preciosa ópera d' Mascagni *Cavalleria rusticana*.

Prompte surtirá 'l Sr. Armengol ab un escullit quarteto a recórrer nostres mes importants teatros.

Sabem que la majoria de 'ls artistes ab que conta són catalans.

—En lo local que ocupa la societat *El Arpa*, tindrà lloch avuy la segona funció de la temporada posantse en escena 'l drama *La paz del hogar* y la pessa *A l'peus de vostè*, dirigidas pe'l Sr. Barris.

—Avans de que vaji a Sabadell la companyia dramática de D. Enrich Borrás, treballará en lo teatro de Martó.

D' aquesta companyia 'n formarà part 'l aplaudit primer barba D. Antón Serrallera.

—A Sabadell hi actuará dintre poch la major part de la companyia catalana de 'l teatro Romea.

—Está lliure de compromisos fins ara, per' la temporada d'estiu, 'l aplaudit artista cómich-líric D. Ricardo Güell que ha pertenescut durant llarga temporada a las companyias de 'l teatro Granvia.

—Segons hem sabut, la companyia de D. Francisco Ortega passarà a fer la temporada próxima, a 'l teatro de Villafra de 'l Panadés.

—Ha arribat de S. Feliu de Guixols lo distingit artista de sarsuela D. Tomás Quero.

—Tenim entés que s' tracta de construir un frontón en la vehina població de Sant Andreu de Palomar.

També sabem que s' organisa una societat (que ja té cubertas bon número de accions) per' edificar un teatro públich que reemplasi 'l derruit teatro de ca'n Tacón.

Mes nos plau aquesta noticia que la primera.

—Se troba en Tarragona, malalt de cuydado, 'l reputatíssim crítich literari D. Joseph Ixart.

Sentim en 'l ànima 'l estat de sa salut y desitjem se restableixi.

—Dijous passat assistirem a un assalt d'armes que organís 'l conegut professor D. Joseph Montané en lo local de «La Catalana» a 'l objecte de posar de manifest las aptituts y coneixements de sos deixebles.

Contribuí a 'l major il·luminament de la festa la cooperació de 'l reputadíssim professor Sr. Verge.

Los dos mestres ab lo sable a la mà donaren evidents probas de lo molt que coneixen la esgrima, senyalant estocadas de primera y salvantlas ab acert y promptitut.

De sos alumnos poca cosa direm, ja que 'ns ho priva la íntima amistat y companyerisme que 'ns uneix ab un d'ells.

Sols nos permetirem dir que 'ls aplausos de la distingida y numerosa concurrencia, coronaren lo treball de 'ls Srs. Esteba y Vidal (D. Modest) que ab la vara de freixa a la mà, donaren cops certers, feren paradas rápidas y precisas, demostrant bon cop d'ull, forsa, lleugeresa, elegancia y... molta picardia.

Felicitem a 'ls dos citats combatents y a 'ls demás alumnos, com també a son professor, Sr. Montané, per la bona escola que ensenya, donant magnífics resultats.

—Victima de una afecció a 'l cor, que temps ha la feya sufrir, ha mort la inteligent actriu D.ª Esperansa Cabello, esposa que fou en vida, de 'l distingit galán D. Vicens Miquel.

La Sra. Cabello havia actuat en teatros importants, primer com a dama, després com a segona actriu y també com dama de caràcter.

Acompanyem a nostre amic Sr. Miquel en lo sentiment que li ha causat perdua tan sensible.

CAVILACIONS

TARJETAS

Paula Trob de Satenas

Formar ab aquestas lletres lo nom d' un drama catalá.

P. R.

Adela Garin

Formar ab aquestas lletres lo títol de una comedia en un acte (catalana).

SACH DE GEMECHS.

CORRESPONDENCIA

J. Alemany (Blanes): enviem los núms, 209, 210, 213, 214 y 215.—Joseph Pascual (Llerona): escrivim a Granollers. Gracias.—Francisco Vergés (Palafolls): rebut 3 pessetas. Rebrá 'l núm 208.—Joseph Pérez: está bé.—J. Trulls: auirá, arreglat.—A. de 'l Corral: lo vers sembla que no enclou tota la idea que enclou realment.—Circulo Apolo (Figueras): rebut 3 pessetas. Servim la suscripció desde aquet mes.—A Pascual: fila pero mes no perfila: veurem de perfilarlo.—Félix Mas (Arenys de Mar): l'esperem lo dia que 'ns indica.—Joseph Subirana: (Vich): escrivim particularment.—J. Grau zahónt es la xarada?—E. Roig (Mataró): enviem los exemplars.—Sach de Gemechs: envihi mes.—E. Puigcerdós (Manresa): traspasat a I. Serra Barris.—Antón Busquets (Ripoll): voldriam saber de vostè. No siga peresós, Escrigui.—Jaume Poch (Pla de Cabra): ¿quant viudrá? Perque sempre ho diu y may vé.

Se suplica a 'l autor de las tres xaradas que ab lo títol *De 'l meu tros* y lema *¿Fem per casa?* van ser presentadas a 'l CERTAMEN LITERARI-CAVILACIONÍSTICH, que se serveixi passar dilluns o dimars vinent de 4 a 6 de la tarde a la Direcció d' aquet periódich (Viladomat, 164, 4.ta l.^a).

Si és de fora, pót enviar las senyas de sa residencia y li escriurem lo que li volem dir.

Imp, Pujol y Comp.^a, Tallers, 45

LA CIUDAD DE SABADELL

GRAN SASTRERIA
DE
RAMON PUNCERNAU VILADOT

107, HOSPITAL, 107
BARCELONA

GRANDE y variado surtido en LANAS, ESTAMBRES, VICUÑAS, JERGAS, y toda clase de artículos para prendas de vestir.—!!! **BARATURA INCREIBLE !!!**—Trajes á medida, desde 20 Ptas. Pantalones desde 5 id. Chalecos desde 3 id, Americanas, desde 12 id. Trajes para niños, desde 6 id.

GRAN TALLER DE SASTRERÍA La Moda Elegante

7, Plaza Santa Ana, 7

INMENSO Y VARIADO SURTIDO
en géneros de alta novedad para la presente temporada
Trajes á medida desde 4 á 25 duros
Corte y confección inmejorables

VIUDA Y NUVIA

Sarsuela en un acte y en prosa original de J. Serra Barris, música de C. Ignasi Barris

De venta a 'l préu de **2 RALS** en las llibrerías de Puig (Plassa Nova, 5), Viuda Mayol, (Fernando, 13 y Arxiu de 'l Sr. Bonnin, (passatge Madoz, 5, 2.º 2.º)

S' ha posat á la venda la comedia en un acte de D. Angel Rius Vidal, titulada

⊗ LOS QUE LA HACEN... ⊗

S' envía franca de port á tothom qu' envihi **DOS RALS** en sellos de correu.

CASAS RECOMANADAS

Magatzem de pells de **J. Pous**, Princesa, 13.
Sastrería de teatros, de E. Vasallo Malatesta, Asalto, 14.
 Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Santa Ana, 23.
 Fotografia de **A. S. (Xatart)**, Carme, 3, tercer.
 Taller de atrés de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.
Successors de T. Vidal, Consulat, 15. (Casa fundada en 1812.) Gran magatzem de matalassos.
La Imperial, Conde del Asalto, 25.

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums

DE
Juan AynéFERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA
Especialidad en pianos de alquiler.

Guitarras desde 5 pesetas

Sastrería de Teatros

DE

FRANCISCO TEY

Se llogan tota classe de trajos per' ópera,
sarsuela, vers y disfressas**Sadurní, n.º 14, primer****Arxiu y copistería**

DE

FRANCESCH PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

La Gran Liquidación

LA CASA QUE DA LOS MUEBLES MAS SÓLIDOS
Y BARATOS**Un mobiliario non plus ultra**

Una cama de Viena ó de hierro (matrimonio), un somier, un colchón, una cómoda con marmol, 6 sillas rejilla, una mesa noche, un espejo, una mesa comedor, 6 sillas y un palanganero,

*todo por 30 duros*Hay camas de Viena con somier, colchón y almohada
A 32 PESETAS**Riera Alta, núm. 48 — Barcelona**

Construcció de Teatros

Servey complet y bó per' guardarropías

Carrer de Estruch, 11, fustería

BARCELONA

¿CASARSE TOCAN

Por 30 duros el mobiliario siguiente:

Una cama Viena (matrimonio), un somier muelles (matrimonio), una cómoda con marmol, seis sillas regilla, una mesa noche con marmol, una mesa comedor, seis sillas comedor, un elegante espejo y perchas. Además hay camas de Viena á 20 pesetas, y de matrimonio á 35. Sillas de regilla á 44 pesetas docena. Juegos de lavabo Viena marmol á 24 y gran surtido de muebles de todas clases á precios de fábrica.

LA IMPERIAL, Conde del Asalto, 25

ARXIU Y COPISTERIA

(VERS Y MÚSICA)

DE

Joseph Bonnin

Puntualitat y esmero en servir

Passatge de Madoz, núm 5, 3.er

GRAN TALLER DE ESCULTURA

DE

Juan Soler

Calle Encarnación, 70

GRACIA

Despacho : Obispo, 12 y Sta. Lucía, 1

BARCELONA

SANTASUSANA

Santasusana Santasusana

MAQUINAS PER CUSIR

Y PER FER MITJA

APARATOS DE PENDRER DUTXAS

Preus sens competencia

Carrer de 'l Carme, 34.—Barcelona